

Pamiętaj o odnowieniu prenumeraty.

Przedpłata
„Nowa Polska“ jest najtańszym dziennikiem w Polsce: kosztuje miesięcznie tylko 1 (jeden) złoty, z odnośn. do domu 1,20, przez pocztę 1.36 zł.

NOWA POLSKA

Ogłoszenia
20 groszy wiersz milimetry na stronie 4-linowej. Drobne ogłoszenia: napisowe słowo 10 groszy, każde dalsze słowo 5 groszy.

Organ Stronnictwa

Wielkiej Polski.

Adres Redakcji i Administracji: Toruń, ul. Plac św. Jana nr. 8.

Wydawca i red. odpowiedzialny: Fr. Czechowski, Toruń, Sz. Chełmińska 186.

Rok II Nr. 56

Poznań - Toruń, piątek, dnia 16-go marca 1934 r.

Cena 5 gr.

Naród zostanie zreorganizowany przez Kościół.

Praca wychowawcza Kościoła została w Polsce zahamowana już w 18 stuleciu. Hierarchja katolicka znalazła się w odwrocie na całym niemal froncie walki kulturalnej, cofając się przed zorganizowanym atakiem sekciarzy, komunistów i siedzącego za plecami jednych i drugich żydostwa i dziś jeszcze, mimo wszystko, mimo wszystkich oznak, wskazujących na początki odrodzenia, szerokie sfery kleru z psychologii odwrotu wyzwolić się nie mogą.

A tymczasem leży przed hierarchją katolicką wielkie zadanie wychowywania narodu w szerokiej dziedzinie życia, w ścisłej współpracy z Państwem leży przed hierarchją katolicką wielkie zadanie wychowywania jednostki i ludzkiej.

Ekspansja zakapturowanego, występującego pod różnemi, także i „narodowemi“ hasłami komunizmu, rozwijająca się w ciągu wieku 19-go, podniosła do godności autorytetu stado ludzkie, dążące do zniwelowania, zrównania do swego poziomu wszystkie, co je w czemkolwiek przeraszało.

Ekspansja ta występuje kolejno lub równocześnie pod różnemi maskami: Raz głosi hasła omnipotencji politycznie pojętego państwa — jak np. u komunistów.

Gdzieindziej cięży nad myślą nacjonalistyczną, która się z jej pęt wyzwolić nie może czy nie chce: przykładem teorii faszystowskiego ministra kultury Gentilego.

Dopiero pierwszy bodaj Hitler w Mein Kampf pojął różnicę między światopoglądem stadnym, marksowskim, pętającym się także po umysłach niektórych nacjonalistów starej daty, a nowym światopoglądem, rozumiejącym rolę jednostki, i indywidualności, wychowanej w dyscyplinie osobistej odpowiedzialności.

Myśl ta świtać zaczyna i u Dmowskiego, coż kiedy — być może dlatego, że to dopiero początki — wszystko kończy się w głowie i na papierze a w praktyce życiowej dochodzi do głosu endeckie „stado“, usuwające w cień także i Dmowskiego.

Ładne hasła głosi Legion Młodych, występując przeciw Kościołowi, broniącemu niezależności duszy jednostki.

A tymczasem myśl coraz szerszych kół pokoleń wyrosłych na wojnie i idących z nimi młodszych jeszcze wyzwala się z przesądów stadnych i powraca do pojęć z tych czasów, epok i społeczeństw, w których występuje coraz wyraźniej przed naszymi oczyma rola silnych indywidualności, wychowanych przez Państwo i przez Kościół.

Ufamy, że ciężkie doświadczenia walk Kościoła z Państwem w średniowieczu — z których skorzystał przysłowiowy ten trzeci — pozwolą nam w nadchodzących czasach ułożyć należyte współpracę Państwa i Kościoła

Groźna sytuacja w Hiszpanji.

PARYŻ. PAT. Według doniesień z Hiszpanji, sytuacja na półwyspie Pirenejskim jest bardzo naprężona. W Madrycie komitet strajkowy pracowników drukarskich zezwolił na podjęcie pracy ale z ograniczeniami.

W Barcelonie władze wydały szereg ostrych zarządzeń celem nie dopuszczenia do proklamowanego strajku generalnego. Zarządzono ostre pogotowie gwardji cywilnej i oddziałów policyjnych. Ulicami miasta krążyły wzmocnione patrole z karabinami maszynowymi. Zakłady gazowe i elektrownia są strzeżone przez wojsko. Ubiegłej nocy dokonano wielu rewizji i aresztowań w lokalach miejscowych socjalistów oraz siedzibach pism komunistycznych i syndykalistycznych. Naogół strajk nie udał się. Do incydentów

doszło w niektórych fabrykach tkackich. Władze zawiesiły kilka dzienników komunistycznych i syndykalistycznych. Na prowincji pomimo zarządzeń policyjnych w wielu fabrykach robotnicy do pracy się nie stawili.

PARYŻ. 15. 3. PAT. Według wiadomości nadchodzących z Madrytu sytuacja w Hiszpanji jest w dalszym ciągu naprężona. W dniu wczorajszym w Madrycie doszło do licznych incydentów z kolporterami dzienników prawicowych.

Interpelowany przez dziennikarzy minister spraw wewnętrznych oświadczył, że rząd nie ma zamiaru wprowadzić narazie stanu obłężenia, gdyż obecnie stan pogotowia alarmowego daje pełną gwarancję utrzymania porządku i spokoju.

Straszny wybuch.

NOWY JORK. 15. 3. PAT. W porcie La Libertad w republice Salvador nastąpił straszny wybuch dynamitu. W katastrofie tej zginęło 100 osób. Narazie bliższych szczegółów wybuchu brak.

Zaciąg ochotnika.

WARSZAWA. PAT. P. minister spraw wojsk. ogłosił zaciąg ochotników do czynnej służby wojskowej w wojsku i marynarce wojennej na określonych warunkach. M. in. w charakterze ochotników mogą być przyjmowani mężczyźni, urodzeni w latach 1914, 1915 i 1916. Termin wnoszenia podań do P. K. U. upływa z dniem 1 maja br.

Pogrzeb ofiar.

BERLIN, 14. 3. PAT. Dziś w Bytomiu odbył się pogrzeb ofiar katastrofy górniczej w kopalni Karsten Zentrum. Praca w kopalni w czasie pogrzebu była wstrzymana.

Śmierć ks. Sykstusa.

PARYŻ. PAT. 14. 3. Dziś o g. 15.30 zmarł w Paryżu ksiądz Sykstus Bourboński.

99 lat więzienia.

CHICAGO. PAT. Basil Banghard skazany został za porwanie Johna Factora na 99 lat więzienia. Jak wiadomo, Banghard więził Factora przez 12 dni dopóki nie otrzymał okupu w wysokości 70.000 dolarów. Wspólnicy Bangharda skazani zostali również na 99 lat więzienia.

Na pomoc rozbitkom.

MOSKWA. Otrzymano tu radjodepeszę z parowca „Smoleńsk“, który, jak wiadomo, wyruszył na pomoc załodze „Czelusina“. Według tej depeszy „Smoleńsk“ przepłynął już koło wysp Komandorskich i zbliża się do Morza Beringa. Wiatr przeciwny i burze nie ustają. Na pokładzie statku znajduje się 7 samolotów. Z Petropawłowska na Kamczatce wsiadł na okręt znany badacz polarny Skurikin, który zabrał ze sobą psy i sanie.

Japończycy pozostaną w Mandzurji.

BERLIN. PAT. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Tokjo, że gabinet japoński uchwalił kredyty w wysokości 37 milionów na utrzymanie armji japońskiej w Mandzurji.

Tajemnica klejnotów Stawiskiego.

Dlaczego zamordowano Prince'a.

PARYŻ. PAT. Dzienniki tutejsze przynoszą nowe rewelacje w sprawie związku, jaki zachodzi między tragiczną śmiercią radcy Prince'a a aferą Stawiskiego i okazuje się, że w końcu grudnia roku ub. radcy Prince'owi złożył wizytę jeden ze znanych jubilerów paryskich i oświadczył mu, że w grudniu roku ubiegłego Stawiski usiłował zastawić u niego większą ilość klejnotów. Jubiler zaznaczył, że dał Stawiskiemu zadatek, przez co uzyskał szczegółowy opis biżuterji, jak również, że został poinformowany o miejscu, w którym biżuterja się znajduje. W kilka dni później Stawiski uciekł i jubilerowi kosztowności nie doręczył. To właśnie zmusiło jubilerów do wniesienia skargi na ręce sędziego Prince. Prince przyjął skargę oraz pozostawiony przez jubilerów kwit na wspomniany wyżej zadatek. Ten właśnie kwit oraz protokół z deklaracją owego jubilerów został skradziony z teczki zabitego Prince. Władze śledcze przywiązują duże znaczenie do wykrycia

klejnotów Stawiskiego, gdyż przyczyni się to do ustalenia istotnych śladów morderców radcy Prince.

PARYŻ. 14. 3. PAT. Dziś rano rada ministrów wysłuchała sprawozdania ministra sprawiedliwości Cherona o wyniku dochodzeń w sprawie afery Stawiskiego i zabójstwa radcy Prince. Według krążących pogłosek, w najbliższym czasie ma być postawiony w stan oskarżenia jeden z wybitnych parlamentarzystów.

Za szpiegostwo.

WARSZAWA, 14. 3. PAT. Dziś późnym wieczorem sąd okręgowy w Warszawie wydał wyrok w sprawie Nestora Drzeźgi i jego żony Marji Ogorek Drzeźgowej, oskarżonych o szpiegostwo na rzecz jednego z państw ościennych. Oboje skazano na bezterminowe więzienie.

w dziedzinie wychowywania tak jednostek, jak i całego narodu.

Kościół bowiem katolicki toczy także i w naszym kraju uporczywą walkę o rolę, jaka mu przypadła w przełomowych czasach reorganizacji życia wewnętrznego państwa — narodu. Pojawiające się od czasu do czasu listy pasterskie i prace publicystów oświetlają wszechstronnie stanowisko walczącego Kościoła. Pisze ks. prymas Kubina o kapitalizmie i o jednostce, piszą k. M. Morawski i ks. Kosiłowicz o żydach i ich penetracji w szeregi Kościoła.

W świetle ich pism wylania się coraz wyraźniej front sił wrogich Kościołowi i Państwu: są to żywoły sekciarzkie i komunistyczne, głęboko, za ku-

lisam mocno ze sobą powiązane, z za ich pleców ukazuje się ich organizator żyd międzynarodowy.

To też nadszedł czas powstania wielkiej organizacji, stojącej ponad partjami, a bodaj nawet narodowościami, organizacji do wspólnej walki przeciw wspólnym wrogom.

Powstaje konieczność należytego współdziałania władz świeckich, Kościoła i najszerszych warstw społeczeństwa. W organizacji tej nie powinno być miejsca dla ciepłych, którzyby chcieli wyganiać djabła Belzebubem, ograniczać walkę do przeciwników niższych szarż djabelskich, a równocześnie prawić komplementa pod adresem sztabu a nawet zawierać z nim kompromisy. Stanisław Nycz.

Hasła programowe Stronnictwa Wielkiej Polski.

Część druga.

Hasła grupy rządzącej (program dalszy).

Organizacja państwa narodowego.

1. Naród zostanie zreorganizowany przez Państwo i Kościół.
2. Przeprowadzimy rozdział władz ustawodawczych od administracyjnych i sądowych.
3. Rządzenie krajem powierzymy Radzie Narodowej.
4. Tworzenie ustaw powierzymy Sejmowi.
5. Zabezpieczymy niezależny wymiar sprawiedliwości.
6. Usuniemy z urzędów i stanowisk elementy obce.
7. Usuniemy szkodników społecznych od wpływów na życie polityczne.

Program gospodarczy.

1. Usuniemy nędzę przez odżydzenie kraju.
2. Usuniemy nędzę dając chleb w Polsce przedewszystkiem Polakom.
3. Usuniemy nędzę kierując bezrobotnych do rękodzielnictwa i drobno-handlu po zażydzonych miastach.
4. Usuniemy nędzę wsi przez likwidację obcej wielkiej własności.
5. Usuniemy nędzę, likwidując obcy kapitalizm.
6. Usuniemy nędzę wsi, zrównując ceny zboża z cenami wytwórczości przemysłowej.
7. Ustrój gospodarczy oprzemy na drobnej własności (na upowszechnieniu własności).
8. Ustrój gospodarczy oprzemy na samowystarczalności narodowej.
9. Pieniądz usuniemy z handlu międzynarodowego przez stworzenie naturalnej wymiany produktów.
10. Przyspieszymy naturalną dekoncentrację życia gospodarczego, przez likwidację koncernów, karteli i monopolów.
11. Trybunał Sprawiedliwości Społecznej muszę odebrać mienie z rąk złodziei grosza publicznego i szkodników społecznych.
12. Robotnik wielkich przedsiębiorstw akcyjnych i spółek otrzyma prawo do udziału w zyskach.
13. Związki zawodowe, na cele których stoją żydzi lub wychrzty, rozwiążemy.
14. Wprowadzimy ubezpieczenia społeczne typu oszczędnościowego.

Makabryczne „pożegnanie“.

Sensacyjna rozprawa w Grudziądzu.

GRUDZIĄDZ 13. 3. PAT. Dzisiaj przed Sądem Okręgowym w Grudziądzu rozpoczęła się rozprawa karna przeciwko oskarżonym braciom Pruszyńskim Bronisławowi i Lecnowi oraz żonie Bronisława Pruszyńskiego, — 32-letniej Marcie, oskarżonym o to, że w dniu 4 maja 1931 r. zamordowali w sposób podstępny reemigranta z Francji, robotnika Józefa Siebeldta. Pruszyńscy zapoznawszy Siebeldta przypadkowo i dowiedziawszy się od niego, iż poszukuje odpowiedniej kobiety na żonę i że posiada większą gotówkę, którą stale nosi przy sobie, zwabili podstępnie Siebeldta do swego domu, gdzie przedstawili mu żonę Pruszyńskiego jako „pannę na wydaniu”. Siebeldt był kilkakrotnie u Pruszyńskich w konkurach. Jednak po pewnym czasie oznajmił Pruszyńskim, iż „panna mu się nie podoba i że wyjeżdża z Grudziądza.

Pruszyńscy urządzili nazajutrz „pożegnanie” Siebeldtowi, w czasie którego zamordowali go podstępnie, a następnie zrabowali mu gotówkę po-

nad 2.000 zł., zwłoki zakopali w piwnicy. W obawie, że zbrodnia może się wykryć, w kilka dni później wykopali zwłoki i włożywszy do worka, przenieśli i zakopali znowu nad rzeką Trynką, skąd znowu po pewnym czasie zwłoki wykopali i ostatecznie zakopali na cmentarzu ewangelickim. Dopiero po dwóch latach zbrodnia wyszła na światło dzienne. W toku śledztwa Pruszyńscy przyznali się do zarzuconego im czynu, Pruszyńska zaś do winy się nie przyznaje. Rozprawa potrwa prawdopodobnie dwa dni.

GRUDZIĄDZ 14. 3. W dniu dzisiejszym Sąd ogłosił wyrok. Mocą tego wyroku Sąd skazał Martę Pruszyńską za namowę męża i szwagra do zbrodni oraz współudział w rahunku i w ukryciu zwłok na 15 lat więzienia. Obu Pruszyńskich sąd uznał winnymi dokonanego morderstwa i rabunku, skazując każdego z nich również na 15 lat więzienia. Oskarżeni wyrok przyjęli spokojnie, natomiast siostra Pruszyńskiej, znajdująca się na sali zemdlala.

Utopiła dziecko.

GRUDZIĄDZ. PAT. Wczoraj przed Sądem Okręgowym w Grudziądzu odbyła się rozprawa karna przeciwko 20-letniej Stefanii Drażkowskiej, oskarżonej o to, iż utopiła w Wiśle swe nieślubne dziecko. Po przybyciu dziecka na świat rodzice Drażkowskiej wyrzucili ją z domu, nie mogąc darować jej hańbiącego czynu. Drażkowska po dłuż-

szych staraniach umieszczenia gdziekolwiek dziecka zrozpaczona udała się na brzeg Wisły i wrzuciła niemowlę do wody. Sąd, biorąc pod uwagę krytyczną sytuację oskarżonej, zastosował względem Drażkowskiej okoliczności łagodzące i wymierzył jej karę 2 lat więzienia, zawieszając wykonanie kary na przeciąg lat 5-ciu.

15. Przystąpimy do oddłużenia wsi i ustawowego zabezpieczenia prawa dziedziczenia gospodarstw.

Odżydzenie Polski.

1. Żydów zlikwiduje współpraca naszego rządu z społeczeństwem.
2. Żydów zlikwiduje planowa organizacja osadnictwa po zażydzonych miastach.
3. Osadnicy aryjscy w zażydzonych miastach otrzymają wolności podatkowe.

4. Zorganizujemy emigrację żydów do obcych krajów.

Polityka zagraniczna.

1. Prusy Wschodnie muszą wrócić do Polski.
2. Śląsk opolski musi wrócić do Polski.
3. Prowadzić będziemy politykę wszechsłowiańską.
4. Prowadzić będziemy politykę mocarstwa a nie wasali.

Programy radiowe.

Piątek 16 marca.

WARSZAWA. 7.00 Sygnał czasu i gimnastyka. 7.25 Muzyka poranna z płyt. 12.05 Muzyka popularna (płyty). 15.40 Reportaż muzyczny z Lwowa. 16.55 Koncert muzyki lekkiej. 18.00 Odczyt. 18.20 Recital śpiewaczy. M. Krzywiciel. 18.40 Muzyka lekka (płyty). 19.00 Program i rozmaiłość. 19.25 Feljton aktualny. 19.40 Wiadomości sport. 20.02 Pogadanka muzyczna z Krakowa. 20.15 Koncert sym. z Filh. Warsz. 22.40 Muzyka taneczna z hotelu „Polonia”.

Krótkie wiadomości.

POZNAŃ. Na uniwersytecie poznańskim odbyły się wybory do władz Bratniej Pomocy. Rezultat jest następujący: na 34 mandaty narodowy komitet samopomocy uzyskał 22 mandaty, lista Nr. 2 Odrodzenie 3 mandaty, lista nr. 3 sanacyjna — 9 mandatów.

KRAKÓW. Wieczorem przy zbiegu ulicy Długiej i Al. Słowackiego, sierżant 20 p. p. Tadeusz Zajczkowski, lat 34, zastrzelił żonę swego kolegi starszego sierżanta Michała Babińskiego, Marję Babińską, lat 28. Tło zbrodni ma charakter erotyczny. Zajczkowski dał do Babińskiej 5 strzałów rewolwerowych. Sprawca dokonał swego zbrodniczego czynu w momencie podniecenia alkoholem. Zajczkowskiego natychmiast aresztowano i osadzono w więzieniu wojskowym. Ciężko ranna Babińska w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala.

Dzierżawa restauracji kolejowych.

TORUŃ. PAT. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu ogłasza przetarg publiczny na dzierżawę restauracji kolejowych na stacjach a) Toruń Przedmieście z terminem objęcia od dn. 1. VI. 1934 r. i b) Reda — od dn. 1. V. 1934 r. Oferty z dołączeniem życiorysu, poświadczenia obywatelstwa polskiego, odpisów świadectw oraz ewentl. świadectwa o inwalidztwie wojennym wnoszą najpóźniej do dn. 26. III. 1934 r. do godz. 12 w południe. Bliższych informacji udziela Wydział Osobowy (pokój 141) codziennie prócz dni świątecznych w godzinach od 11-tej do 13-tej.

Straszna omyłka.

80) POWIEŚĆ.
Juljusz Mary.

(Przekład z francuskiego).

STRESZCZENIE. Dzierżawca Combredel zmarł po krótkich cierpieniach wśród okoliczności podejrzanych. Lekarz dr. Mdelor, przeprowadzając sekcję zwłok znalazł ślady arszeniku i orzekł, że Combredel został otruty. Jako podejrzana aresztowano żonę jego Anę, ponieważ małżeństwo było nieszczęśliwe. Anna, wychowana przez krewnych, w przekonaniu, że jest sierotą, w kilka lat po zamążpójściu, padła ofiarą wymuszeń ze strony Piequeura, kryminalisty, który był mężem jej matki, upadłej kobiety. Obawiając się szantażystów dawała im pieniądze, aby okupić ich milczenie. Przed sądem nie chciała ani słowa wyjaśnić, co znaczący tajne schadzki z podejrzany osobnikiem i wydatki pieniężne, poprzedzające nagłą śmierć męża. Sąd na podstawie orzeczenia dra Madelora skazał ją na śmierć.

W nocy przed wykonaniem wyroku lekarz, czytając zaszopismo lekarsko-sądowe doszedł do przekonania, że się pomylił. Jak szalony pobiegł na miejsce stracenia; zapóźno — wyrok właśnie został wykonany.

Po piętnastu latach spotykamy tego samego dra Madelora praktykującego w małej miejscowości Haut-Butte pod przybranym nazwiskiem Laurent. Mieszka z nim córka Marja i wieśniaczka Paulina. Pewnego dnia w pobliżu domu doktora uległ wypadkowi młody dzierżawca z la Cendriere, p. Jerzy. Przeniesiono go do domu lekarza; Marja i Paulina zakochały się w przystojnym i sympatycznym młodzieńcu. Jerzy darzył wzajemnością Marję. Postanowili się pobrać, czemu sprzeciwiał się Madelor, który pewnego dnia dowiedział się, że Jerzy jest synem straconej z jego winy Anny Combredel. Laurent został zdemaskowany jako Madelor przez Piequeura, który ciężko ranny przez przemysłnika, leżał się w domu Madelora. Paulina, powodowana zazdrością, odkryła usłyszana od Piequeura tajemnicę tę przed Jerzym i Marją. Straszne odkrycie spowodowało zamrozenie umysłu Marji i jej ucieczkę z domu. Odnaleziono ją obłąkaną w grocie skalnej, gdzie wpadła do podziemnego jeziora. Wyratowała ją Paulina. Przewieziona do domu, Marja odzyskała przytomność.

Jerzy, mimo, że kochał Marję, odmówił jej poślubienia ze względu na zawinięcie śmierci swej matki przez Madelora.

(Ciąg dalszy).

Josillet odszedł. Paulina została, zatrzymana przez Madelora,

— Nie chcę, żeby mnie Jerzy zobaczył — rzekł doktor. — Trzeba, aby tu wszedł i wyszedł, nie widząc mnie wcale. Ty go przyjmiesz. Gdy tylko przyjdzie, ostrożnie uprzedzisz o tem Marję. Jeżeli okaże się dosyć silną, zaprowadzisz do niej Jerzego. Jeżeli zemdleje, dasz mi znać natychmiast.

Nieszczęśliwy starzec z nerwowem drżeniem w twarzy, chwiejąc się na nogach, poszedł się zamknąć w swoim gabinecie.

W kilka chwil potem Josillet zbliżył się do Jerzego, oczekującego nań w la Cendriere.

— Panie — Jerzy — rzekł — panna Marja czeka na ciebie. Wszyscy już wiedzą o twoim powrocie.

Jerzy nic nie odpowiedział. Wzruszenie było zbyt silne. Coś ścisnęło mu serce i dawało w gardle.

Szedł drogą, prowadzącą do domu Madelora, drogą, przerywaną las, który przebywał tyle razy roku zeszłego z sercem pełnym nadziei.

Wspomnienia tych błogich marzeń o szczęściu napływały teraz do jego duszy. Dzisiaj zastępowała je bolesć głęboka. Co radości i uśmiechów zawierała w sobie tak niedawna jeszcze przeszłość! Ile przyjemnych wzruszeń, ile szalu w tych kilku miesiącach tajonej miłości! Co za straszne rozczarowanie! Jakie długie męki i jaki śmiertelny niepokój po nich nastąpił!...

Śnieg pokrywał grubą warstwą drogę, mróz był silny i ostry. Wkrótce pomiędzy wielkimi drzewami, nagimi i martwymi, ukazał się dom Madelora... Jerzy przystanął... Serce mocno mu się ścisnęło...

W tej chwili obraz Madelora, kata matki, stanął przed oczami Jerzego i zasłonił niewinną postać umierającej Marji. Czy znowu będzie zmuszony patrzeć na nienawistnego człowieka? Czy będzie musiał z nim rozmawiać, zapytywać go i odpowiadać? Co za męka!

Gdy już był blisko domu, zawahał się. Od drzwi oddzielało go zaledwie parę kroków, a jemu ta przestrzeń wydawała się ogromną.

Już teraz, nie widząc jeszcze Marji, doznawał nadzwyczajnego wzruszenia. Uczuwał nieprzeparęte pragnienie widzenia jej, a zarazem ogarniała go jakby obawa na myśl, iż ma przed nią stanąć.

A przecież wiedział, jak gorąco był kochany, jakie go czekały słodkie słowa przebaczenia. Ale czy przed tem dziewczęciem bez sił prawie, bez życia, upadającym pod brzmieniem beznadziejnej miłości, przed tem dziewczęciem, które umiera z jego przyczyny, czy będzie miał odwagę stanąć bez wyrzutów sumienia?

Wreszcie zapukał do drzwi. Głos kobiety odpowiedział:

— Proszę wejść!

Otworzył drzwi i spostrzegł Paulinę.

Wieśniaczka, która na niego czekała, wstała z krzesła i stanęła przed Jerzym ze spuszczoną głową, z silnym rumieńcem na czole.

Serce jej biło mocno i podniosło chusteczkę, związaną na piersiach. Nie mogła zapanować nad wzruszeniem, znalazłszy się w obecności człowieka, dla którego miłość popchnęła ją niemal do zbrodni i którego jeszcze skrycie kochała. Nie była w tej chwili panią swej woli.

Jerzy nie zauważył pomieszczenia dziewczyny. W tej chwili cały był przejęty myślą o Marji i nie go nie obchodziło, co się wkoło niego działo.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Czwartek 15. 3. — Klemensa
Piątek 16. 3. — Cyrjaka.

KRONIKA

Sobota 17. 3. — Gertrudy.
Niedziela 18. 3. — Cyryla J.

Gdynia.

Kino „Morskie Oko“.
„Niewidzialny człowiek“.
Kino „Czarodziejka“.
„Fantomas“ i „Student żebrak“.
Kino „Bajka“.
„Parada rezerwistów“.

W razie wypadku telefonuj:
Lekarz dyżurny: telefon nr. 12-
Straż pożarna: tel. 17-08 i 10-12.
Pogotowie sanitarne: tel. 1708.

Dyżur M. Z. E.

Miejskie Zakłady Elektryczne przy ul. Starowiejskiej tel. 29—67 u rzymują stale dyżury czynne przez cały dzień i noc dla naprawy uszkodzeń w prądzie elektrycznym. Wezwanie o naprawę żelazek, kuchenek, buljerów, i t. p.

Zgłaszać należy telefonicznie pod powyższym numerem.

Zjednoczone Mleczarnie Robakowo Gdynia—Luzino Gdynia—Grabowek tel. 1887 dostarczają na każde telefoniczne żądanie z dostawą do mieszkań: mleko w butelkach, masło deserowe, sery, śmietanę kwaśną i kremową po cenach konkurencyjnych. Dla pp. urzędników kredyt miesięczny.

Popularny najwytworniejszy dancing Variete „Alhambra“ bogaty program artystyczny — ceny niskie — nastrojowa orkiestra Kirela i Strausmana. Lokal otwarty do 5-tej rana.

Kasa Komunalnej Kasy Oszczędności m. Gdyni czynna jest codziennie od godz. 9—13 w soboty do 12 i wyłącznie dla wpłat od godz. 1830 do 1930. — Kantory wymiany walut na dworcu i przy ul. Portowej są czynne codziennie od godz. 8.30—20-tej bez przerwy. Jak również w czasie przybycia statków na Dworcu Morskim.

Hotel Morski (dawniej Kaszubski — Gdynia, Kamienna Góra. Jedyny pierwszorzędny Dancing—Kabaret. Od dnia 1 marca całkowicie nowy program atrakcyjny. Kwartet „Braun“. Hiszpańska ekwilibrystyka — światowa atrakcja. Duet Sisters — Newgrady. Tańce salonowo - akrobatyczne Regwita, nieprzeciętna tancerka klasyczna młoda uroczą Turczynka — w Polsce nigdzie niewidziana. Atrakcyjny zespół orkiestrowy — (kwintet) pod batutą dyr. Aleksandra Plicha.

Nowa reprezentacja firmy maklerskiej Rummel i Burton. Znanego działacza i pionera polskich zagadnień morskich inż. Juliana Rummel współwłaściciela firmy maklerskiej Rummel i Burton w wywiadzie udzielonym naszemu współpracownikowi, dał szereg ciekawych informacji, dotyczących się linii regularnej Gdynia—Hamburg, przedstawicielstwo której otrzymała reprezentowana przez niego firma. Linja ta utrzymująca stałą i regularną komu-

nikację między Gdynią a Hamburgiem statkiem „Little Evy“ w odstępach 10-dniowych, nabiera doniosłego znaczenia wobec oczekiwanego wzmocnienia ruchu w związku z zawarciem traktatu handlowego z Niemcami, co znacznie przyczynia się do sprawności komunikacyjnej portu gdyńskiego. J. L.

Dlaczego Kugel? Jak w swoim czasie podawaliśmy, powstała w Gdyni nowa instytucja bankowa pod firmą Kugel i Ska. Wobec tego, że wiadomym jest, iż w lwiej części kapitał tej instytucji bankowej reprezentowany jest przez Polisch-British Bank w Gdańsku, będący ze swej strony ekspozyturą Banku Gospodarstwa Krajowego, wyłania się pytanie, dlaczego tak ważną misję finansowania polskiego handlu zamorskiego powierzono właściwie panu Kuglerowi? Pytanie powyższe jest o tyle aktualne, że pierwszą i to gorliwą czynnością p. Kugla, było obsadzenie ważniejszych stanowisk w banku jego semickimi współplemieńcami. Opinia publiczna m. Gdyni byłaby niezmiernie wdzięczną czynnikom właściwym za wyczerpujące wyjaśnienie z tytułu i racji jakich zasług, został tak wyróżniony p. Kugel.

Wzmógł import nawozów sztucznych przez Gdynię. Po dłuższym zastój, jaki panował w imporcie tomasynu do Polski, ostatnio daje się zauważyć wzmógłony import tego artykułu przez Gdynię. W dniu 8 bm. nadeszły do Gdyni 2 statki, przywożąc łącznie 3000 tonn tomasynu z Belgii. Zwiększający się import nawozów sztucznych pozostaje w związku z nad-

chodzącym sezonem wiosennych robót siewnych w rolnictwie.

Ekspedycja towarowa w Gdyni nie wypłaca na czas zaliczeń. Szereg firm ekspedycyjnych, wędzarni, fabryk konserw i t. d. które wysłały towar za zaliczeniem i otrzymały już zawiadomienie, że zaliczenia takie zostały wykupione, nie mogą teraz otrzymać swych pieniędzy z Ekspedycji Towarowej wobec braku gotówki w kasie nadania w Gdyni. Na wszelkie reklamacje otrzymuje się wyjaśnienia, że Dyrekcja Kolei w Toruniu nie przysłała żadnych pieniędzy na ten cel. Sytuacja z tego powodu jest katastrofalna. Tak np. wędzarnie konserw mają zaliczeń na kilkadziesiąt tysięcy złotych, nie otrzymują pieniędzy, musiały zwolnić pracowników, gdyż nie mają pieniędzy na zakup ryb i wypłatę robotniczy. Najwyższy czas, aby Ministerstwo Komunikacji włączyło w te sprawy, które zwłaszcza na terenie naszego portu nie powinny istnieć. (AP)

Toruń

Kina:

Mars: „Niewidzialny człowiek“.
Lira: „Szalona wdówka“.
Palace: „Biała lilja“.
Światowid: „Jego Ekselencja Subjekt“.

Teatr Narodowy:

Czwartek o godz. 20-tej Koncert z udziałem Ady Sari.

Piątek o godz. 20-tej „Świerszcz z kominem“.

Sobota o godz. 20-tej „Cyrano de Bergerac“.

— **Przytrzymano.** Dnia 13 bm. przytrzymano w Toruniu 1 osobę za skradzież, 1 osobę za sprzedaż 17 funtów sfałszowanego masła, 1 osobę za kradzież dokonaną w Chełmży, dokąd ją odstawiono, oraz 6 osób za nadużycie alkoholu, które po wytrzeźwieniu zwolniono.

Z Pomorza.

Świecie.

Pożar. W zagrodzie Holca Leona w Komursku powstał pożar, który zniszczył stodołę wraz z paszą i maszynami rolniczymi wartości ok. 5000 zł. Przyczynę pożaru narazie nie ustalono. Dochodzenie w toku.

Czarlin, pow. tczewski.

Kradzież koala. W nocy z 12. na 13. bm. około godz. 1-szej nieznanymi dotychczas osobnikami skradli z niezamkniętej stajni na szkodę majątku Czarlin, pow. tczewski, 1 kłacz, siodło i uzdę, ogólnej wartości 400 zł. Sprawcy zamierzali ukraść jeszcze drugiego konia przeszkodził im jednak stróż majątku.

Dobrana spółka.

ŁÓDŹ. W tutejszym sądzie okręgowym toczyła się w ciągu dwóch dni rozprawa przeciwko byłemu inspektorowi samorządowemu Szczerbińskiemu, oskarżonemu o całą masę nadużyć, polegających m. in. na tem, że Szczerbiński, wykorzystując swe stanowisko służbowe, pobierał przez podstawienie innych osób pożyczki w Komunalnej Kasie Oszczędności pow. łódzkiego. Szczerbiński spełniał nadzór nad tą kasą. Pożyczki otrzymał na 5 procent i składał je następnie w tej samej kasie, ale już na 10 procent. Jednocześnie akt oskarżenia zarzuca dyrektorowi Komunalnej Kasy Oszczędności, że dopuszczał się fałszowania rachunków i ksiąg kasowych. Proces przeciw dyr. K. K. O. odbędzie się później. W obecnym procesie przeciwko Szczerbińskiemu oznajmie 36 świadków, którzy naogół obciążają go. Proces został, ze względów technicznych, odroczony do 23 bm.

Pod pręgierz opinii społecznej!

Chroń nas Boże od przyjaciół, z wrogami sami sobie damy radę.

GDYNIA. Ostatnie posiedzenie Rady Miejskiej m. Gdyni przyniosło dla opinii społecznej nietylko w Gdyni lecz i całej Polski smutne niestety rewelacje, dotyczące się osławionego Polsko-Francuskiego Konsorcjum Budowy Portu w Gdyni.

Grupa francuskich kapitalistów, na budowie portu gdyńskiego zarabiająca i wywożąca do Francji bająnskie sumy, a zatrudniająca w gdyńskiej administracji żydów, miast, chociażby z uczucia zwykłej wdzięczności, świecić przykładem w regulowaniu podatków, zalega z niemi na sumę kilkaset tysięcy złotych od sześciu już lat!

Takie postępowanie konsorcjum, które cynicznie odmawia płacenia podatków, czelnie zastępując się przemożną, a nietykalną dla naszych władz interwencją swego gdyńskiego vice-konsulatu, wywołać powinno w całej Polsce burzę powszechnego oburzenia.

Francusko-Polskie konsorcjum Budowy Portu miast pozostawienia w mieście, gdzie zarabia krociowe sumy,

trwałych po sobie pamiętek w postaci wybudowania szkół, szpitali, brak których dotkliwie daje się odczuwać w borykającej się z trudnościami finansowymi Gdyni, rabunkowo żeruje na najżywniejszych interesach gospodarczych Gdyni, nie placąc jej prawnie należących się świadczeń podatkowych.

Władze skarbowe, które tak bezwzględnie rygorystycznie potrafią wyegzekwować należności podatkowe w gdyńskiego kupca i przemysłowca, winny z taką samą gorliwością odnieść się i zastosować środki represyjne w stosunku do francuskiego konsorcjum budowy portu.

W żadnym wypadku nie wolno dopuścić do tego, by Gdynia, będąca naszą dumą i ambicją narodową, stała się objektem rabunkowej eksploatacji przez „zaprzyjaźniony“ kapitał francuski, jaki skoncentrował się w omawianem przez nas konsorcjum.

Czekamy na energiczną ingerencję odnośnych czynników! (Rom.)

Znany ze swej sztuki kucharskiej mistrz

A. STEPACKI, GDYNIA

Plac Kaszubski 5

podaje do wiadomości Wielce Szanownym Smakoszom stałym i przyjezdny, że z dniem 1 marca 1934 r. na skutek reorganizacji interesu wprowadza:

Od godz. 7 do 11 rano

Gorące śniadania po cenie 60 groszy oraz
Specjalne dania barowe po 50 groszy.

Od godz. 12 — 18

Obiady z 3 dań a zł 1,80
Obiady z 2 dań a zł 1,30
W abonamencie zł 46,00

Od godz. 18 — 22

Kolacje z 2 dań (zupa i pieczyłka) zł 1,20.

Stale obficie zaopatrzone bufet w smaczne zimne mięsa, drób, ryby i znakomite dodatki firmowe.

Nowość! Nowość!

Na sezon wiosenno letni poleca

MATERJAŁY

ubraniowe, płaszcze oraz na kostjomy
damskie wyłącz.

Z Bielskich fabryk sukna
po cenach dotąd niebywałych
już od zł 18,50 za gotówkę
i na ratę.

Zatem wszyscy kupują na piętze.

Bielski Skład Sukna
ul. Starowiejska 3 nad Bata,
Tel. 22-51

Dom

w śródmieściu narożny, jak również
plac nareżne tanio sprzedam. Powód
wyjazd. — Oferty do adm. Expressu
Portowego.

Pianina najlepszej jakości

dostarcza wprost z fabryki po cenach niskich

Największa w Polsce Fabryka Pianin

B. SOMMERFELD

BYDGOSZCZ, ul. Śniadeckich 2.
Filje: POZNAN, ul. 27 Grudnia 15.
GDAŃSK, Hundegasse 112.

Gdzie jest największy wybór zegarków i biżuterii po niż. cenach?

Prosimy obejrzeć naszą wystawę.
Wszelkie naprawy i grawiury uskuteczniam fachowo na miejscu.
Jedyny największy zakład

Józef Kliks

Zegarmistrz i jubiler.

Portowa 51, tel. 2838.

Normalna płaca.

DETROIT, 14. 3. PAT. Zakłady Forda przywróciły normalną dzienną płacę, wynoszącą 1 dolara. Zarządzenie to dotyczy 47 tys. robotników na ogólną liczbę 100 tys. zatrudnionych przez Forda.

Rewizja u Ukraińców.

LWÓW, 15. 3. PAT. W dniu wczorajszym organa policji państwowej we Lwowie przeprowadziły w mieszkaniach szeregu osób narodowości ukraińskiej rewizję w poszukiwaniu nielegalnej literatury OUN. Zakwestjonowano wielką ilość nielegalnej bibuły jak: Surma, Ukraiński Nationalist i inn. Zatrzymano 10 osób.

Jeszcze jedna ofiara potwornego zbrodniarza.

WŁOCŁAWEK. Toczące się przeciwko Wacławowi Kaszubskiemu z Bodzanowa (w pow. włocławskim) dochodzenie śledcze z powodu ujawnienia szeregu zbrodni dokonanych przez niego nad wędrownymi handlarzami — naprowadziło na jeszcze jedną zbrodnię. We wsi Ujma znaleziono przypadkowo w studni zwłoki wędrownego skupywacza skórek, Józefa Leszczyńskiego, który zginął przed kilku miesiącami. Kaszubski przyznał się i do tej zbrodni rabunkowej.

Dopóki nie mamy Rządu Narodowego — najskuteczniejszym środkiem walki z Żydami jest bojkot.

Bezsilność Ligi Narodów.

Wojna między Boliwią a Paragwajem toczy się dalej.

GENEWA. — Sekretariat generalny Ligi Narodów otrzymał od komisji, wysłanej do Ameryki Południowej celem połozenia kresu wojnie Boliwii i Paragwaju o Chaco, a przebywającej ostatnio w Buenos Aires raport, z którego wynika, że wysłana komisja nie dała żadnego rezultatu. Komisja stwierdza, że obie strony utrzymują swój rozbieżny punkt widzenia, wobec czego szanse dalszych rokowań między Parag-

wajem a Boliwią pod auspicjami komisji są minimalne. W tych warunkach komisja zdecydowała natychmiast powrócić do Europy.

LA PAZ. PAT. Wojska boliwijskie odniosły zwycięstwo nad wojskami paragwajskimi na płaskowzgórzu Gran Chaco, zmuszając je do odwrotu. W bitwie brały udział samoloty, które bombardując z powietrza, powodowały duże straty w wojskach paragwajskich.

Nadzwyczajne Walne Zebranie Stowarzyszenia Młodej Polski w Toruniu

odbędzie się w sobotę dnia 17 marca b. r. o godz. 8-mej wieczorem w sali „Gospody“ przy ul. Sukienniczej.

Aktualne referaty wygłoszą koledzy z Poznania

Wstęp na salę mają tylko członkowie Stowarzyszenia i zaproszeni imiennie goście.

Zarząd
Stowarzyszenia Młodej Polski.

Zabójstwo z zemsty.

GAJEWO, pow. wąbrzeski. Dnia 13 bm. około godz. 21-szej na powracającego z Ostrowitego kierownika agencji pocztowej Czechowskiego Józefa i jego siostrę Jadwigę z Gajewa pow. wąbrzeski napadło tuż obok majątku Gajewo kilku osobników, którzy Czechowskiego zastrzelili, siostrę jego zaś ciężko zranili. Czechowską odstawiono do szpitala w Toruniu. Dotychczasowe

dochodzenia wskazują na zabójstwo dokonane na tle zemsty osobistej. Sprawców zabójstwa przytrzymał. Dochodzenia w toku.

Targowica Poznańska.

Urządowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen.

Poznań, 13. 3. 1934 r.
Spędzono: 3328 szt. zwierz. w tem: wołów 65 buhajów 155, krów 380, świń 1950, cieląt 618 owiec 160.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.
Płacono za 100 kg. żywej wagi ca:

BYDŁO:

Woły:
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzegane 64— 68
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 54— 60
Mięsiste tuczone starsze 48— 50
Miernie odżywione 40— 42

Buhaje:
Wytuczone pełnomięsiste 60— 64
Tuczone mięsiste 52— 56
Nietuczone dobrze odżywione starsze 42— 48
Miernie odżywione 38— 42

Krowy:
Wytuczone pełnomięsiste 60— 66
Tuczone mięsiste 48— 56
Nie tuczone, dobrze odżywione 38— 40
Miernie odżywione 26— 30

Jałowice:
Wytuczone pełnomięsiste 64— 68
Tuczone mięsiste 54— 60
Nietuczone dobrze odżywione 40— 46
Miernie odżywione 40— 42

Młodzie:
Dobrze odżywione 40— 42
Miernie odżywione 36— 38

Cielęta:
Najprzejdniejsze cielęta wytuczone 64— 70
Tuczone cielęta 56— 62
Dobrze odżywione 48— 54
Miernie odżywione 40— 46

OWCE:
Wytuczone pełnomięsiste jałgnięta i młodsze skopy 60— 66
Tuczone starsze skopy i maciorci 50— 56
Dobrze odżywione —

ŚWINIE (TUCZNIKI):
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 78— 80
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 74— 76
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 70— 72
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi 64— 70
Maciory i późne kastraty 66— 68
Przebieg targu: spokojny.

Tani Tydzień Mydła

rygiel Schichta Zł 1,25
„ Lira Zł 0,85
1 ft. Szarego mydła Zł 0,48

Proszki i wszelkie artykuły spożywcze po cenach najniższych

MOSTOWA 25

J. KOWALSKA

MOSTOWA 25

Znanej i wyborowej jakości

NASIONA

warzywne, kwiatowe, gospodarcze oraz rośliny, drzewka, brzozy, cebulki kwiatowe itd. — poleca:

B. HOZAKOWSKI, TORUŃ

ul. Mostowa 23 — Skrz. poczt. nr. 1
Specjalny skład i hodowla nasion
Zakłady Ogrodnicze

Ilustrowany
Katalog Główny na rok 1934
wyszedł już z druku i takowy wysyłam zainteresowanym na życzenie bezpłatnie.

Zawiadomienie.

Niniejszem donoszę Sz. Publiczności miasta Torunia i okolicy, iż z dniem dzisiejszym otwieram w Toruniu przy ul. Prostej nr. 2 róg Nowomiejski Rynek

Pierwszorzędnny salon fryzjerski dla Pań i Panów.

Specjalnie trwała i wodna ondulacja.
Z poważaniem
Bernard Czajkowski.

Foto - Atelier Spychalski

ul. Strumykowa obok kina „Lira“

Wykonuje wszelkie prace dla amatorów.

Wywoływanie — Kopjowanie — Powiększenia — Wyjaśnienia fachowe! Przystosowanie gratis
Atelier dla portretów przyjmuje do godz. 19-tej.

Paszportowe zdjęcia — Pocztywki grupowe powiększenia.
Ceny bardzo niskie.

Kredyt!!

na asygnaty dla pp. urzędników i wojskowych na wszelkie towary kolonialne, delikatesowe, wino, kawę, kakao i herbatę najtańsze ceny, największy wybór płatne dopiero 1 kwietnia — udzielamy rabat. Towar wysyłam w dom. Araczewski, Chełmińska.

Sensacja na rok 1934 — bezpłatnie.

Na nowy rok tj. rok 1934 każdy kupujący u nas może wypróbować swoje szczęście, gdyż firma przeznaczyła bezpłatnie podarunki: 1 futro damskie, fokowe, 1 futro męskie z karakulowym kołnierzem, 3 resztki kamgaru na ubrania, 5 wyżymaczek do bielizny, 2 radio - aparaty 3-lampowe i inne wartościowe przedmioty, dla tych P. T. Klientów, którzy zamówią u nas jeden z niżej wymienionych kompletów.

CENY DOTĄD NIEBYWAŁE

komplet gospodarski dla każdego domu tylko za 24 zł. 76 gr.
a mianowicie: 1 sztukę płótna białego składającą się z 17 metrów w gatunku b. dobrym ze znaną marką na bieliznę damską i na elegancką pościel 12 m. purpur tyku nieprzepuszczający pierza w kolorze czerwonym na 1 dużą pierzynę i 2 poduszki, 6 ręczników wafłowych, 12 chusteczek białych z kolorowym szlakiem w gatunku dobrym męskich lub damskich i 2 koldry pikowe na łóżka w eleganckie kwiaty i desenie żakardowe lub 1 dywan ścienny, tkaniny w najładniejsze wzory. To wszystko razem prawie darmo, bo tylko za 24 zł. 76 gr.

Dolar spadł — towar staniał. Od stóp do głów tylko za zł. 13 gr. 85
a mianowicie: 3 mtr. materiału na męskie ubrania lub palto damskie pełnej podw. szer. 140 cm. (deseń bielskich kamgarnów), 4 mtr. materiału na suknię damską, 1 koszula męska lub koszula damska z kolorowego madepolamu strojnie haftowana, 1 p. kalesonów dobrych lub 1 p. reform na gumie, 1 p. skarpetek zimowych, lub 1 p. pończoch jedwabnych, 1 p. rękawiczek, podwójnych, 1 szal czysto wełniany i 2 chusteczki do nosa. Wszystko razem tylko za zł. 13 gr. 85, — wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. Bez ryzyka! O ile towar nie podoba się, przyjmujemy takowy zpowrotem, a pieniądze natychmiast zwracamy. Zamówienia adresować: Firma „POLSKA POMOC“ Łódź, skrzynka poczt. 549. UWAGA: Wykorzystajcie świąteczną okazję, zamówcie towar a do każdej paczki dołączymy zupełnie bezpłatnie wartościową premję.

Wielkanocne

„Jajka Marcepanowe“

poleca jedynie znana firma

JULJUS BUCHMANN FABRYKA CZEKOLADY TORUŃ, Mostowa 34.

Drzewka owocowe

czereśnie, śliwy, wiśnie, jabłonie, grusze, 10 szt. 13 zł.
Przy większych ilościach taniej.

Nasiona warzywne, kwiatowe i lecznicze najpewniejszej hodowli przy cenach niższych.

S. TOMASZEWSKI — TORUŃ

ul. Chełmińska 10. Skrz. poczt. 3.

Cenniki wysyłam darmo.